

Bolje nagrajevati proizvodno delo

Poprečni osebni mesečni dohodki so lani (11-mesečno poprečje) znašali v ljubljanskem združenem delu 9.557 dinarjev. Zaposleni v gospodarstvu so prejeli poprečno 9.228 din, v negospodarstvu pa 10.693 dinarjev. Po podatkih službe družbenega knjigovodstva je bilo ob tem v Ljubljani 21,1 odstotka zaposlenih, ki so mesečno dobivali manj kot 7.000 dinarjev. Najmanj je bilo takšnih delavcev v občini Center (18,6 odstotka), medtem ko jih je bilo v občini Moste 28,2 odstotka, na Viču 22,9, v Šiški 21,1 in za Bežigradom 19,3 odstotka.

Značilno je torej, da imajo največ delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki v občinah, kjer imajo bolj razvito industrijo. Skrb vzbuja dejstvo, da je v Ljubljani še vedno 2,3 odstotka ali 3255 delavcev, ki prejmejo mesečno za polno zaposlitev manj kot 5.000 dinarjev. To je kategorija delavcev, ki že živi na robu tako imenovanega socialnega minimuma. Med 5 tisoč in 6 tisoč dinarji mesečno je ta čas prejelo 10.195 ali 7 odstotkov delavcev, od 6 tisoč do 7 tisoč din pa 17.107 delavcev. Najpogostejši osebni dohodek se je

v ljubljanskem združenem delu gibal med 7 in 10 tisoč dinarji. Takšen odhodek je prejelo 40 odstotkov zaposlenih.

Precej se je lani povišalo število tistih, ki so prejeli mesečno več kot 10 tisočakov. Marca je bilo takšnih delavcev 41.915, v septembru pa 56.361. Več kot 13 tisočakov mesečno je zaslužio v Ljubljani 23.480 delavcev. V celoti pa so naraščajoči življenjski stroški precej presegle dviganje osebnih dohodkov, tako da so bili slednji v lanskem letu

realno za 10,5 odstotka nižji kot v letu 1979.

Doslednejša politika stabilizacije je lani tudi v občini Center premanila delitev dohodka v prid akumulacije, vendar pa se materialna osnova dela v delovnih organizacijah zaradi visoke inflacijske stopnje in devalvacije dinarja ni bistveno izboljšala.

V občini Center je torej manj kot 7.000 dinarjev prejelo 18,6 odstotka ali 10.340 delavcev. Največ jih je bilo zaposlenih v industriji, kjer so izstopali: Tovarna Rog, tozd Kolesna proizvodnja (51,8 odstotka delavcev je prejelo manj kot 7 tisoč din), Kartonažna tovarna, tozd Papirna konfekcija (45,2 odstotka), Medex exportimport (42,6) ter Tribuna (40,8 odstotka). Med delovnimi organizacijami (nad 100 zaposlenih) iz občine Center so imeli visok odstotek delavcev z manj kot 7 tisoč din mesečno še: GP Tehnika, tozd Gradnje (41,3 odstotka), ŽTG, tozd Tehnično vozovna dejavnost (46,1),

Ljubljanski potniški promet, tozd Taxi (44,5), Emona-Merkur, tozd Supermarket (74,3) in tozd Maximarket (44,4), Emona Hoteli, tozd Hotel Slon (46,3), Klinični center, tozd Ginekološka klinika (48,2) ter Dom upokojevcov Center, kjer je imelo nizke osebne dohodke 48,4 odstotka zaposlenih.

Ko je obravnaval te informacije, je občinski izvršni svet sklenil, naj v združenem delu pri razporejanju dohodka dosledneje uveljavljajo načelo delitve po delu in rezultatih dela. Bolj naj tudi stimulirajo delavce za boljše in produktivnejše delo. Delo v proizvodnih poklicih naj bi boljše nagrajevali, prav tako pa tudi delo v težkih pogojih. Treba je tudi zagotoviti socialno varnost delavcev z najnižjimi prejemki, zato naj v tozdih preverijo vzroke za izplačila nizkih dohodkov, posebno tam, kjer segajo celo pod zakonsko zagotovljen minimum.

M. K.

Utrditi položaj delavca

Naše napore za gospodarsko ustalitev bomo morali še povečati, so med drugim poudarili na 7. seji občinske konference SZDL v Centru, ki se je sestala v četrtek, 26. marca. Predsednik občinske konference Vid Štemphar je v uvodni besedi opozoril na nekatera neugodna gospodarska gibanja in na možnosti razreševanja problemov.

Pri tem ne gre le za dnevne ukrepe na področju proizvodnje, izvoza in drugo. Gre predvsem za to, kako bomo z našim ravnanjem, obnašanjem in delom še bolj uveljavili in utrdili socialistični samoupravni položaj delavca v tozdu in občani v krajevni skupnosti, da bo sam odločal o pogojih in rezultatih svojega dela.

Na konferenci so opozorili, da tudi naše občine niso obšli pojavi izsiljevanja, ko so pod plaščem samoupravnega sporazumevanja skušali nekateri izkoristiti prednost močnejšega in vsiliti svojo voljo šibkejšim. Takšno dvomljivo »sporazumevanje« je kajpada naletelo na ostro kritiko, ki pa ni bila vedno dobronamerna. Nekateri bi namreč najraje videli, da bi demokratični Institut družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja kar obšli. Ob vsem tem pa je potrebno poudariti, da delavci niso sodelovali pri takem »dogovarjanju«.

K zaostrenim razmeram je prispevalo svoj delež tudi brezglavo divjanje cen. Res je, da vsi dejavniki v naši družbi niso opravili vsega, kar bi bilo potrebno ob sprostitvi cen in tako lahko z gotovostjo trdimo, da je divjanje cen tudi posledica pomanjkanja nekaterih samoupravnih odločitev. Ta položaj je povzročil med posamezniki poenostavljene ocene, češ, da je samoupravljanje neučinkovito in da je položaj brezperspektiven. »Recepti«, ki so se ob tem pojavili za razrešitev položaja, pa so bili včasih tudi zlonamerni. Najbrž ni potrebno posebej poudariti, da je ena od pomembnih nalog subjektivnih socialističnih sil, da se postavijo po robu takšnim stališčem in poskusom. Edino uspešne rešitve lahko iščemo namreč samo znotraj našega sistema socialističnega samoupravljanja.

Vsekakor bo potrebno vzbuditi konkretne akcije na področju pravega samoupravnega sporazumevanja in dohodkovnega povezanja. Spremljati bo potrebno uresničevanje takšnih sporazumov in preprečiti nespoštovanje medsebojno sprejetih obveznosti.

N. I.

Odločna obsodba izgrediv v Prištini

Vrsta dogodkov, ki so se prve dni aprila zvrstili v Prištini in nekaterih drugih krajih Kosova – nasilne in divjaške demonstracije študentov in tudi drugih – so se razkrile kot izrazito sovražno početje, uperjeno proti celovitosti jugoslovanske skupnosti in proti socialističnemu samoupravljanju. Za demagoškimi gesli nacionalistične in iredentistične narave so se skrivali dejanski načrti Jugoslaviji sovražnih sil, da bi izrabili Kosovo kot nekakšno šibko točko v jugoslovanski skupnosti narodov in narodnosti za spodbujanje enotnosti in trdnosti samoupravne socialistične neuvrščene Jugoslavije.

Neredi in izgredivi, ki so delo sovražnih sil, so se časovno ujeli po eni strani z velikimi prizadevanji vse jugoslovanske skupnosti, da uresniči cilje gospodarske stabilizacije, po drugi strani pa z vidnimi znamenji zaostrenosti mednarodnih odnosov, kot posledica blokovskih sporov. Očitno so se sedanje razmere po svetu pokazale sovražnikom napredka in stabilnosti Jugoslavije kot ugodna priložnost za njihove naklepe proti njeni neodvisnosti in celovitosti.

Vendar je več kot očitno, da so vsi ukrepi proti izgredivom za zaščito enotnosti Jugoslavije in njenega političnega sistema dobili vsesplošno podporo ne le vseh narodov in narodnosti Jugoslavije, pač pa tudi pretežnega dela samega albanskega naroda na Kosovu, ki je enakopraven subjekt v jugoslovanski federaciji in na temelju bratstva in enotnosti neolčljiv del jugoslovanske skupnosti narodov in narodnosti.

»Lahko rečem«, je dejal Fadil Hodža na sestanku političnega aktiva Prištine, »da mi ni znano, da bi kje obstajalo ljudstvo, ki je v tako kratkem obdobju doseglo tako velik napredek, kot so ga prav Albanci na Kosovu. To je bilo mogoče le na temelju jasnih stališč zveze komunistov in Titove politike popolne narodnostne enakopravnosti, bratstva in enotnosti«. Prav ta napredek pa ni povšeči raznim kontrarevolucionarnim, nacionalističnim in iredentističnim silam, ki bi želele manipulirati z albanskim narodom Kosova proti socialistični in neuvrščeni Jugoslaviji.

DRAGO KOŠMRLJ

DOGOVORI

GLASILO SZDL LJUBLJANA CENTER

Leto IX - 7. april 1981

Štev.: 6 - BREZPLAČNO

FOTO: JOCO ŽNIDARŠIČ